



REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

## **Strateške usmeritve in prioritete v letu 2017 na področju inšpekcijskega nadzora davkov, carinskih dajatev in iger na srečo v Finančni upravi Republike Slovenije**

### **24. 1. 2017**

Finančna uprava RS izvaja inšpekcijski nadzor kot del finančnega nadzora na podlagi Zakona o finančni upravi in skladno s pravili Zakona davčnem postopku. Inšpekcijski nadzor se opravlja na osnovi letnega načrta, prejetih informacij drugih državnih organov, prijav, mednarodnih zaprosil in drugih pobud.

Z letnim načrtom inšpekcijskega nadzora, ki se pripravi na podlagi analize tveganja, se izvaja sistemski inšpekcijski nadzor nad pravilnostjo in pravočasnostjo plačevanja carin, davkov in drugih dajatev. V izhodiščih za pripravo letnega načrta je upoštevana pomembnost posameznega davka v javnofinančnih prihodkih, objektivni dejavniki tveganja, ki temeljijo na statističnih metodah, predhodnih ugotovitvah nadzora, poteku časa od zadnjega opravljenega nadzora, nujnosti nadzora itd. V letni načrt so vključene tudi aktivnosti, ki so namenjene povečanju prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti. Določen del nadzora se bo izvedel tudi na podlagi naključnega izbora, kar je pomembno za ugotavljanje davčnega razkoraka pri posameznih vrstah obveznih dajatev.

Na področju posameznih vrst obveznih dajatev bo predstavljal največji delež nadzor na področju davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV), sledi nadzor na področju davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb ter področju obdavčitve dohodkov pravnih oseb in fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost. V okviru obdavčitve dohodkov pravnih oseb bo poseben poudarek tudi na nadzoru pravičnega določanja transfernih cen.

Po posameznih področjih dela so za leto 2017 določene naslednje prioritete:

Na področju **nadzora DDV** bo ciljno delovanje usmerjeno predvsem na odkrivanje sistemskih utaj DDV ter pregona kaznivih dejanj. Ciljno usmerjen nadzor bo v letu 2017 usmerjen na zavezanca, ki nepravilno uveljavljajo odbitek DDV po fiktivnih računih *neplačujočih gospodarskih subjektov*. Poseben poudarek bo tudi na nadzoru t. i. kanalskih podjetij, saj je tveganje za ustanavljanje teh podjetij v Sloveniji še vedno veliko, nadzoru navideznih dobav blaga v druge države članice oziroma dobava t.i. *neplačujočim gospodarskim subjektom*. Pomemben del aktivnosti bo usmerjenih v prepoznavo družb, ki so ustanovljene ali prodane z namenom izvajanja davčnih goljufij in v prepoznavo zavezancev, ki niso identificirani za DDV, pa bi glede na obseg in vrsto dejavnosti morali biti. Poostren bo nadzor zahtevkov za vračila DDV na podlagi predloženih obračunov in nadzor dejavnosti spletne prodaje ter dejavnosti trgovine s prevoznimi sredstvi. Aktivnosti bomo usmerili tudi v ugotavljanje solidarne odgovornosti davčnih zavezancev, ki sodelujejo v davčnih shemah katerih namen je izključno doseganje nepravilne davčne koristi.

V Finančni upravi RS namenjamo posebno pozornost nadzoru **davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb**, tako zaradi pomembnega deleža teh dajatev v javnofinančnih prihodkih, kot tudi zaradi dejstva, da so z njihovim obračunom in plačilom povezane pravice delavcev iz naslova obveznih socialnih zavarovanj. Nadzor se bo prioritarno izvajal pri zavezancih za davek, ki ne oddajajo obračunov davčnih odtegljajev in obračunov prispevkov za

socialno varnost za dohodke iz delovnega razmerja za zaposlene delavce oziroma predpisanih prispevkov ne plačujejo v ustrezni višini.

V izbore za ciljno usmerjene nadzore bodo uvrščeni zavezanci, ki zaposlujejo delavce napotene na delo v tujino ter tvegani zavezanci z vidika pravilnega obračuna bonitet. Posebna pozornost bo namenjena tudi nadzoru zavezancev, pri katerih fizične osebe opravljajo dela kot samostojni podjetniki posamezniki, pri tem pa obstaja velika verjetnost, da pri izvajanju takšnega dela obstajajo elementi delovnega razmerja. Na področju ciljno usmerjenih nadzorov dohodkov fizičnih oseb se bo preverjala tudi ustreznost davčne obravnave izplačanih dohodkov fizičnim osebam.

Pri nadzoru **davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodkov iz dejavnosti** bo nadzor usmerjen na pravilno izkazovanje prihodkov, odhodkov in uveljavljanje olajšav. Ciljno bodo nadzirana področja oblikovanja in porabe rezervacij ter prevrednotovanja terjatev. Izvajali se bodo nadzori neposlovne rabe oz. luksuznih nakupov blaga in storitev, odkupi lastnih deležev, izvzem dividend, obresti od posojil, nadzori olajšav v raziskave in razvoj ter nadzori poslovanja z davčnimi oazami. V okviru nadzora **poslovanja z davčnimi oazami** se bo Finančna uprava RS usmerjala predvsem na tiste transakcije, pri katerih bodo zaznani visoki odlivi sredstev v tujino in podani razlogi za sum, da te transakcije nimajo temelja v svoji gospodarski (ekonomski) vsebini. Posebno pozornost bomo namenili tudi transakcijam, ki so bile že zaznane ali pa že delno odkrite s strani raziskovalnih novinarjev oziroma razkrite v medijih. Zavezanci bodo za nadzor izbrani glede na lastne analize podatkov, s katerimi razpolaga Finančna uprava RS, ob upoštevanju prijav drugih državnih institucij in pridobljenih informacij na podlagi mednarodne izmenjave.

Prisotnost mednarodnih družb in njihove naložbe so nujne za zaposlovanje in gospodarsko rast posamezne države, vendar pa obstaja tveganje, da se dobički neupravičeno prenašajo iz držav, v katerih so ustvarjeni, zato Finančna uprava RS namenja posebno pozornost **nadzoru transference cen**. Izbor zavezancev za davek za inšpekcijski nadzor transference cen se izvaja centralno in temelji na objektivnih kriterijih. Pri analizi tveganja je poudarek na naravi in obsegu transakcij s povezanimi osebami, ključna je pomembnost zaznanega tveganja, nujnost uvedbe nadzora in ocena obsega obveznih dajatev, katerim naj bi se zavezanec izognil. Pomemben del nadzora transference cen je tudi nadzor pri novo registriranih zavezancih, katerih ustanovitelji so tuje pravne osebe. Pri slednjih poskuša Finančna uprava RS s preventivnim delovanjem zagotoviti visoko začetno stopnjo prostovoljnega plačevanja davčnih obveznosti.

Finančna uprava RS bo tudi letos nadaljevala z izvajanjem inšpekcijskih nadzorov - **obravnavo fizičnih oseb, katerih premoženje in trošenje je izrazito nesorazmerno prijavljenim dohodkom v določenem obdobju**. Z namenom uresničevanja načela enake in pravične obravnave davčnih zavezancev ter načela plačila davka skladno z ekonomsko močjo zavezancev je za leto 2017 načrtovanih več tovrstnih inšpekcijskih nadzorov kot doslej. Izbor zavezancev bo temeljil na vnaprej določenih objektivnih kriterijih, kot so: začetna vrednost ugotovljene razlike (t.j. vrednost med premoženjem in trošenjem sredstev zavezanca in njegovimi napovedanimi dohodki), sum storitve kaznivih dejanj, vpletenost v mrežne povezave, ipd. Kot kriteriji za izbor bodo upoštevani tudi podatki o obvestilih in prijavah državnih organov (policije, državnega tožilstva, Urada za preprečevanje pranja denarja, Komisije za preprečevanje korupcije in drugih državnih organov), ugotovitvah predhodnih finančnih preiskav ter podatkih Finančne uprave RS o prometu nepremičnin večje vrednosti, vozil in plovil, podatki o doseženih dohodkih od obresti v tujini, dividend, kapitala ipd.

Finančna uprava RS ima zaradi svojih pristojnosti veliko vlogo v boju zoper **sivo ekonomijo** in v sklopu tega, še posebej v boju zoper delo in zaposlovanje na črno. Nadzor sive ekonomije bo usmerjen na področja in dejavnosti, ki so na podlagi informacij iz okolja in nadzorov iz preteklosti opredeljene kot tvegane. Posebno pozornost bomo namenili tudi nadzoru dela tujcev, s poudarkom na čezmejnem opravljanju storitev v RS, delu v pekarnah in pri prodaji na stojnicah. Nadzirane bodo tvegane dejavnosti, kot so dimnikarske storitve, pekarnarstvo, taksisti, avtomehanika, gradbeništvo s poudarkom na zaključnih delih v gradbeništvu, druge osebne storitve. Poseben del nadzora bo namenjen društvom, z namenom identifikacije tistih, ki v nasprotju z zakonodajo opravljajo pridobitno dejavnost, kot svojo izključno dejavnost.

V okviru boja zoper sivo ekonomijo bo finančna uprava izvajala nadzore ter preventivne nadzorstvene aktivnosti na področju »**davčnih blagajn**« in izdajanja računov. Na področju nadzora »davčnih blagajn« je namreč potrebno zagotoviti, da bodo zavezanci dosledno izdajali račune za opravljen promet blaga oz. promet storitev in jih potrjevali na Finančni upravi RS. Analizirali in primerjali se bodo podatki iz sistema davčnih blagajn, ki jih zavezanci pošiljajo v potrjevanje z davčnimi obračuni, analizirali se bodo podatki o spornih računih (slike potrošnikov, neizdaja računov), ugotavljale in analizirale se bodo vrzeli v izdanih računih. Izvajal se bo tudi nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti proizvajalcev in dobaviteljev programske opreme v zvezi z zagotavljanjem ustrezne programske opreme za davčno potrjevanje računov. Opravljali se bodo tudi nadzori operaterjev z vidika tveganja zaposlovanja na črno.

V letu 2017 načrtujemo tudi aktivnosti v okviru **podelitve posebnega statusa**. Pri šestih zavezancih, ki smo jim v preteklem letu podelili posebni status, bomo preverjali ustreznost vzpostavljenih notranjih davčnih kontrol, njihovo delovanje ter upoštevanje ugotovitev in priporočil finančne uprave. Število postopkov v letu 2017 bo odvisno od zaznanih davčnih tveganj ter števila novih vlog zavezancev za podelitev posebnega statusa. Rezultati tovrstnih aktivnosti se odražajo v pravilnem in pravočasnem izpolnjevanju napovedi in obračunov, rednem plačevanju dajatev v državni proračun ter zaupanju davčnih zavezancev v delovanje davčnega sistema.

Pri načrtovanju inšpekcijskega **nadzora na področju področja carin, trošarin in okoljskih dajatev** so v letu 2017 prioriteta področja, ki so najpomembnejša z vidika javnofinančnih prihodkov, oziroma so prepoznana kot tvegana zaradi obstoja morebitnih kršitev zakonodaje in drugih predpisov. Na področju carin bo inšpekcijski nadzor v največji meri osredotočen na preverjanje skladnosti uvoznih postopkov z EU zakonodajo, predvsem v zvezi z ugotavljanjem pravilnega uvrščanja v kombinirano nomenklaturo carinske tarife, pravilne carinske vrednosti blaga za sprostitev v prost promet, ustreznosti plačila protidampinških in izravnalnih dajatev ter oprostitve plačila DDV pri dobavi blaga v drugo državo članico (carinski postopek 42). Na trošarinskem področju bodo inšpekcijski nadzori prioriteto izvajani pri zavezancih, pri katerih obstaja tveganje, da ne vlagajo ustreznih obračunov trošarine za tobačne izdelke, alkohol in alkoholne pijače, prav tako pa tudi pri zavezancih, za katere obstaja sum, da so nepravilno prejeli vračilo trošarine za energente za pogon delovnih strojev oziroma za pogon komercialnih vozil. Na področju okoljskih dajatev bo inšpekcijski nadzor pretežno usmerjen na preverjanje pravilnosti obračunov okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida in okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. Določeno število inšpekcijskih nadzorov se bo izvedlo tudi na področju trgovine z lesom in lesnimi proizvodi, kjer je predmet nadzora zagotavljanje sistema potrebne skrbnosti, katere ključni element je izvajanje postopkov obvladovanja tveganja dajanja nezakonito pridobljenega lesa ali lesnih proizvodov, ki vsebujejo nezakonito pridobljen les, na trg EU.

Na področju nadzora **iger na srečo** strateške usmeritve in prioritete inšpekcijskega nadzora sledijo temeljnim usmeritvam opredeljenim v Strategiji razvoja iger na srečo v Republiki Sloveniji. Finančna uprava RS bo tako zasledovala cilje sistemskih inšpekcijskih nadzorov, ki se nanašajo na preglednost poslovanja koncesionarjev, odgovorno prirejanje iger na srečo, nadzor tveganj iz področja pranja denarja, goljufij in drugih kaznivih dejanj. Kot prioritete inšpekcijske nadzore bomo izvajali na področju preprečevanja nedovoljenega prirejanja iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev, nedovoljenega opravljanja storitev (vključno z oglaševanjem) organiziranja iger oziroma dejavnosti z veriženjem vplačil in obljubljanjem dobitkov oziroma plačil. V tekočem letu bomo posebno pozornost namenili tudi inšpekcijskemu nadzoru, ki ga Finančna uprava RS izvaja na podlagi določb Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma.

Kot posebnost inšpekcijskega nadzora Finančne uprave RS izpostavljamo **sodelovanje mobilnih oddelkov pri izvajanju inšpekcijskih nadzorov**. Nadzorne aktivnosti mobilnih oddelkov so v okviru inšpekcijskih nadzorov Finančne uprave RS usmerjene predvsem v zaznavanje dejanskega stanja na terenu, zbiranju in preverjanju informacij in opravljanju posameznih procesnih dejanj v upravnem postopku (izvedba ogleda, pridobitev izjave, listin, ipd.). Aktivnosti mobilnih oddelkov, katerih uslužbenci sicer niso pooblaščenici za izvajanje inšpekcijskega nadzora, predstavljajo pomemben segment v okviru realizacije strateških usmeritev Finančne uprave RS pri odkrivanju in zmanjševanju obsega davčnih in carinskih utaj.

Posebej to velja na področju boja zoper sivo ekonomijo in v okviru le-tega v boju zoper delo in zaposlovanje na črno ter na področju nadzora gotovinskega poslovanja ter zaščite državljanov, zagotavljanja njihove varnosti in varstva okolja. Kot posebno aktivnost izpostavljamo tudi sodelovanje mobilnih oddelkov pri nadzoru nedovoljenega prirejanja iger na srečo.